

Slovensko lepoznanstvo.

Iz zbirke za naše rojake vojake.

6.

Osrčba.

Oj, tiho, tiho ti srcé,
Zdaj me domú ne vabi,
Ko glasno boben kliče že,
Da vsak naj meč zagrabi!

Avstriji naši ljubljani
Zdaj vražja žuga sila,
Al bodemo mi gledali,
Da bi jo razrušila?

Nekdaj branili Avstrijo
Ste vi, očetje naši,
Zdaj pak vas namestujemo
Mi, vrli vnuki vaši.

In kakor dandanes slovi,
Očetje, hrabrost vaša,
Tako naj tud v prihodnjosti
Slovela bode naša!

Iz nožnic torej, ostri meč,
Zdaj pél boš pesen svojo!
Boš sekal vragom glave preč
Na čast in slavo mojo!

Pomakala v sovražno krí
Te bode roka moja,
In dokler zmaga naša ni,
Ti dal ne bom pokoja!

Ti pa ta čas mirúj, srcé,
Zdaj me domú ne vabi,
Ko glasno boben kliče že,
Da vsak naj meč zagrabi!

Jos. Cimperman.

Dopisi.

Iz Prage. (*Banka „Slavija“*.) Prvi shod članov 1. in 2. oddelka (na dežítje i smrt) je bil 2. dne u. m. v staromestski svetovalnici praške; vdeležitev je bila velika; predsednik izprva F. A. Oliva, pozneje pa J. M. Sárý. — Iz sporočila se razvidi, da je bilo 25. septembra t. l. pri banki „Slaviji“ v oddelkih I. in II. 6509 polic s kapitalom 3,217.039, s premijami 73.030 gold. 71 kr., in s postranskimi doplačili 10.121 gold. 89 kr. v veljavnosti in da je banka v tem času dedičem zavarovancev na smrt 5300 gold. odškodnine izplačala. Tudi iz izkaza vidimo, da si je banka „Slavija“ v desetmesečni svoji delavnosti vže 21.574 članov z zavarovanim kapitalom 15,268.367 gold. pridobila; te številke same pričajo sijajni vspeh, zato naj samo to omenimo, da je vže pri prvi bilanci, tedaj konec leta 1869. čistega dohodka 35.136 gold. 8 kr., kar se bode vsled 53 posebnih pravil med članove razdelilo. Zraven tega ne smemo pozabiti prvega cvetja narodnega navdušenja, kojo se je pokazalo v prvem in drugem oddelku „Slavije“. Česki delalec g. France Bendl iz Prage je 30% zavarovanega kapitala, ako umrje, posvetil na narodno korist. Slovenec, ustanovnik „Slavije“, gosp. Ivan Žuža v Grižah na Štorskem je odločil eno tretjino zavarovanega kapitala „Matici Slovenskej“ v Ljubljani. Moravan gosp. Em. Rudolf Vicha, župnik v Koprivnici, je zavaroval precejšnji kapital na povelicanje

svoje rodne občine! Slava jima! — Konečno so članovi izvolili pregledni odbor iz svoje sredine.

Iz Trsta 8. nov. (*Nova nemška realka pa Slovenci*.) Konec preteklega meseca je nenadoma prišlo telegrafično pisanje iz Dunaja, da je Njih Veličanstvo ustanovilo v Trstu višo realno šolo s 7 razredi pa nemškimi učnimi jeziki. Vse stroške nove šole prevzame država. Nikdo se kaj tacega ni nadejal. Iznova se je žalibog! pokazalo, kako pristranska je naša vlada — vse le za Nemce, nič za druge narode. Po novi šolski postavi bi morala tukajšnja c. kr. nemška normalka z odvisno nižo realko prenehati. Iz nje postane italijanska vajna šola z učiteljsko pripravnico zvezana. Ogenj je bil v strehi; velik krik nastane, — ravno tako kot pri vas v Ljubljani nemčoni kriče, ako bi vlada spolnovala svoje lastne postave, ki bi pa imele biti tudi Slovincem na dobro. Sej se morebiti še spominjate, da so na ta nemški krik vsi dunajski in drugi pokotni nemški lističi zakričali: v Avstriji gre nemštvo pod zlo! Na pomoč nam, ki nas tlačijo „svinčeni podplati“! Celó ministerska pisarnica pošlje med svet obširno pojasnilo po uradni Dunajčanki pa drugih nemških časnikih! Kar pride sprva omenjena določba. Vsi se debelo pogledujejo. Namestniški možje niso nič manj strmeli kot Italijani sami. Pravijo, da je neka veljavna ne uradna oseba zastran zapuščine nemške šole naravnost do cesarja se obrnila in se pritožila. Nasvetovala je blezo tudi napravo više realke. Prošnja je bila nemudoma vslišana; ministerstvo še celó namestnije ni za svet poprašalo. Italijani se v svojem dnevniku „Citadinu“ jezijo; hudo karajo pristransko vladno ravnanje zlasti nevestno rabo državne blagajnice. „Triesterica“ prav puhlo zagovarja vlado in njeno nemško napravo. Čudno! drugače „Triesterica“ Slovencev še ne pozná; v boji z Italijani se pa precej na-nje sklicuje! — 4. dne t. m. se je snidlo mestno svetovalstvo. Razun par slovenskih-okoličnih odbornikov — sedaj v njem sedé samo hudi Italijani. Ti začno zeló zabavljati novi šolski napravi, — nemški realki. Štirje najbolj izurjeni govorniki c. k. vladi in njenemu zastopniku, dvornemu svetovalcu Jeny-u, hudo za kožo segajo. Jeny pravi, da je sicer nepripravljen na obrano, pa se vendar zagovarja. Ves njegov zagovor pa je pravi galimatia: — pravi zmedeni uzor omahovalne sedanje sisteme. Med drugim vladno napravo tudi s tem opravičuje, da mestni svet le za italijanske šole skrbi; vlada je pa potem primorana sama sè svojimi, z državnimi denarji za Nemce skrbeti. Čudni razlog! Slovenci zapomnite se ga! Zlasti ga priporočam okoličnim-slovenskim poslancem. Ker za nas Slovence tudi mestni zbor nič ne storí, tedaj mora vlada dosledno tudi nam napraviti potrebne šolske zavode. Slovenski poslanci, Cegnar, Nakič — oglasite se! Prilika je tako lepa, da je morebiti dolgo dolgo lepše včakati ne morete! Vigilantibus jura!

Trst 9. nov. (*Deputacija tukajšnjih okoličanov*) je v nedeljo 6. dne t. m. odrinila na Dunaj, da prosi presvitlega cesarja, da izpusti tiste okoličane od brambovcev, ki so že pred služili v razpuščenem batalijonu, in da predlaga mu še druge reči, v katerih se jim tukaj krivica godí. Možje slovenski, ki so za to poslanstvo zbrani bili, vredni so tega zaupanja; so namreč: že dobroznani g. Nabergoj, mestni poslanec in kmetiški posestnik iz Proseka, — g. Martelanec, kmetiški posestnik iz Barkole, izgled iskrenega narodnjaka celi okolici, okinčan sè zlato svetinjo l. 1848., ko se je zabilo pod njegovim vodstvom, da se Pijemontezí niso mogli izkreati pri Barkoli, — in še tretji: mlad kmet pa značajin in izveden mož, posebno izvrsten govornik. Ti možje v narodnem kostumu se bodo ali so se že